

Seerumin CA 19-9 Antigeeni: Määritysmenetelmä ja tekopaikka muuttuvat 10.01.2006 alkaen

Tutkimus 3412 S -CA19-9 S -CA 19-9 Antigeeni

Asia Seerumin CA19-9 Antigeenin (S –CA 19-9, KL 3412) määritysmenetelmä ja tekopaikka muuttuvat 10.01.2006 alkaen. Aiemmin Naistenklinikan laboratoriossa tehty määritys tehdään jatkossa Meilahden sairaalan automaatiolaboratoriossa immunokemiluminometristä kaksivaiheista menetelmäsovellusta käyttäen. Muutokset eivät vaikuta tutkimuksen pyyntökäytäntöön.

Menetelmämuutos voi vaikuttaa tutkimuksen tulostasoon vaikka vanhassa ja uudessa menetelmässä käytetään samaa vasta-ainetta. Yksittäisillä potilailla tulostason muutos voi olla huomattavan suuri. Syöpäpotilailla korrelaatio on tyydyttävä, mutta hyvänlaatuisen taudin aiheuttaman sappistaasin yhteydessä uusi menetelmä aiheuttaa harvemmin kohonneita arvoja.

Mikäli seurannassa olevan potilaan näyte on analysoitu vanhalla menetelmällä syksyn 2005 aikana pyrimme analysoimaan tämän näytteen uudestaan uudella menetelmällä, jotta mahdollinen menetelmästä johtuva tason muutos voidaan arvioida.

Asiantuntijat lääkäri Esa Hämäläinen, sähköposti esa.hamalainen@hus.fi, puh. (09) 471 74944 tai 050 427 2839, kemisti Henrik Alfthan, sähköposti henrik.alfthan@hus.fi, puh. (09) 471 74901 tai 050 427 1457 ja kemisti Pirjo Tanner, sähköposti pirjo.tanner@hus.fi, puh. 050 427 0339.

Näyteastia Seerumi-geeliputki 5 ml

Näyte 1 ml seerumia, lapset vähintään 100 µl. Lähetys huoneenlämpöisenä, jos perillä työpäivän aikana. Pitempiä aikaista säilytystä varten näyte pakastetaan. Näyte voidaan pakastaa sentrifugoituna seerumi-geeliputkessa myös geelin päällä.

Menetelmä Immunokemiluminometrinen, Abbott Architect.

Huomautus Näytteissä mahdollisesti esiintyvät ihmisen anti-hiiri vasta-aineet saattavat häiritä tutkimusta ja aiheuttaa virheellisen korkeita tuloksia. Korkeat bilirubiini- ja triglyseriditasot sekä hemolyysi eivät vaikuta tuloksiin.

Tekotiheys Kolme kertaa viikossa

Viitearvot *kaikki ..... alle 37 kU/l*

Uuden menetelmän valmistajan mukaan laajan potilasaineiston perusteella 94.4%:lla terveistä henkilöistä S –CA 19-9 pitoisuus on alle 37 kU/l.

Tulkinta

Alustavassa selvityksessä olemme vertailleet uuden ja vanhan menetelmän antamia S -CA 19-9-pitoisuuksia kliinisten tietojen valossa n. 50 potilaan osalta. Näiden tietojen perusteella uusi menetelmä antaa syöpäpotilailla keskimäärin samansuuruisia tuloksia kuin vanha. Sitävastoin benigneissä tiloissa, kuten pankreatiitissa, maksakirroosissa, sappitietulehduksissa ja erilaisissa keuhkosairauksissa uusi menetelmä on selkeästi spesifisempi, eli pitoisuudet pysyvät viiteylärajan alapuolella. Otoksessamme vanhalla menetelmällä S -CA 19-9-pitoisuus oli kohonnut 22 näytteessä 29 potilaasta, jolla oli hyvänlaatuinen sairaus. Vastaava luku uudella menetelmällä on 6/29.

Suosittelimme, että seurantapotilaista otetaan menetelmävaihdon aikana vähintään kaksi näytettä lyhyen ajan sisällä (3-6 viikkoa) uuden menetelmän pitoisuustason selvittämiseksi.

Tiedustelut

Meilahden sairaalan laboratorio, puh. (09) 471 72580

Allekirjoitukset

Kari Pulkki
osastonylilääkäri
Meilahden sairaalan laboratorio
puh. (09) 471 61252

Pirjo Tanner
sairaalakemisti
Meilahden sairaalan laboratorio
puh. (09) 471 73217

Henrik Alfthan
sairaalakemisti
Naistenklinikan laboratorio
puh. (09) 471 74901

Esa Hämäläinen
osastonylilääkäri
Naistenklinikan laboratorio
puh. (09) 471 74944

Jakelu

Laboratoriojakelu
HUS-piirin sairaaloiden laboratoriot
Helsingin terveysasemien ylilääkärit
Helsingin ja Vantaan perusterveydenhuollon ylilääkärit
HUSLABin Intranet-sivut
HUSLABin Internet-sivut
Ulkopuoliset asiakkaat
HUSin kliiniset toimialat